C/2024/2110

11.3.2024

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1151/2012 (põllumajandustoodete ja toidu kvaliteedikavade kohta) artikli 50 lõike 2 punkti a kohase nimetuse registreerimise taotluse avaldamine

(C/2024/2110)

Käesoleva dokumendi avaldamine annab õiguse esitada taotluse kohta vastuväiteid Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1151/2012 ([1]) artikli 51 kohaselt kolme kuu jooksul alates käesoleva dokumendi avaldamise kuupäevast.

KOONDDOKUMENT

„ISTARSKI MED / ISTRSKI MED“

ELi nr: PDO-HR+SI-2833 – 14.3.2022

KPN (X) KGT ()

1. **[KPNi või KGT] nimetus(ed)**

„Istarski med / Istrski med“

2. **Liikmesriik või kolmas riik**

Horvaatia Vabariik ja Sloveenia Vabariik

3. **Põllumajandustoote või toidu kirjeldus**

3.1. *Toote liik*

Klass 1.4. Muud loomse päritoluga tooted (munad, mesi, mitmesugused piimatooted (v.a või) jne)

3.2. *Punktis 1 esitatud nimetusele vastava toote kirjeldus*

„Istarski med“ / „Istrski med“ on mesi, mida valmistavad meemesilased (*Apis mellifera*) meetaimede nektarist, elusate taimeosade eritistest või elusatest taimeosadest toituvate putukate eritistest, mida nad koguvad, segavad enda kehas leiduvate ainetega, ladustavad, veetustavad ja sadestavad meekärgedesse valmima.

Füüsikalis-keemilised omadused

— Veesisaldus: ≤ 18,6 %

— Diastaasarv: ≥ 10, v.a hariliku robiinia mee puhul, millel see on ≥ 3, Schade'i skaala järgi.-

— Hüdroksümetüülfurfuraalisisaldus: ≤ 15,0 mg/kg

Õietolmu omadused

Mee „Istarski med“ / „Istrski med“ õietolmuspekter peab kajastama punktis 4 määratletud piirkonna taimestikku. Olenevalt mee liigist moodustab suure osa spektrist järgmiste sugukondade meetaimede õietolm: *Fabaceae, Sapindaceae, Rhamnaceae, Cornaceae, Brassicaceae, Loranthaceae, Malvaceae, Liliaceae, Lamiaceae, Fagaceae, Rosaceae, Apiaceae, Salicaceae, Adoxaceae, Ericaceae, Asteraceae, Oleaceae, Araliaceae, Ranunculaceae, Asphodelaceae, Anacardiaceae*. Väikeses koguses võib õietolmus leiduda ka järgmiste sugukondade meetaimede õietolmu: *Aquifoliaceae, Boraginaceae, Amaryllidaceae, Asparagaceae, Scrophulariaceae, Urticaceae, Campanulaceae, Fumariaceae* jt.

([1]) ELT L 343, 14.12.2012, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2012/1151/oj.

Mesi „Istarski med“ / „Istrski med“ võib sisaldada ka järgmistesse sugukondadesse kuuluvate muude kui meetaimede õietolmu: *Quercus* spp., *Fraxinus* spp., *Helianthemum* spp., *Papaver* spp., *Plantago* spp., *Betula* spp., *Alnus* spp., *Carex* spp., *Pinus* spp., *Cistus* spp., *Poaceae* ja *Pinaceae, Fragaria vesca, Cupressus sempervirens, Olea europaea, Filipendula ulmaria, Vitis vinifera , Corylus avellana* ja teised väiksemas koguses.

Füüsikalis-keemilised omadused

Mee liik	Elektrijuhtivus
Hariliku robiinia mesi	≤ 0,25 mS/cm
Salveimesi	0,20–0,55 mS/cm
Kastanimesi	≥ 0,8 mS/cm
Õiemesi	≤ 0,8 mS/cm
Heitlehiste taimede lehemesi	≥ 0,8 mS/cm
Mägi-piparrohumesi	≤ 0,8 mS/cm
Pärnamesi	0,5–1,1 mS/cm

Õietolmuomadused

	Kirjeldus
Hariliku robiinia mesi	See peab sisaldama hariliku robiinia (*Robinia pseudoacacia* L.) õietolmu ja selles võib esineda ka lisaõietolmu, mis on pärit järgmistelt taimedelt: *Rosaceae, Fabaceae, Cornus sanguinea, Prunus* spp., *Poaceae, Salix* spp., *Fragaria vesca, Quercus* spp., *Fraxinus* spp., *Lotus* spp., *Ligustrum vulgare, Helianthemum* spp. See võib sisaldada järgmiste taimede üksikuid õietolmuosakesi: *Cornus mas, Aesculus hippocastanum, Apiaceae, Loranthus europaeus, Acer* spp., *Pinus* spp., *Plantago* spp. *Filipendula ulmaria, Castanea sativa, Lamiaceae, Brassicaceae, Asparagus* spp., *Tilia* spp., *Taraxacum officinale, Phacelia tanacetifolia, Paliurus spina christi, Olea europea, Asteraceae* (perekond *Solidago*).
Salveimesi	See peab sisaldama vähemalt 15 % salvei (*Salvia officinalis* L.) õietolmu. See võib sisaldada lisaõietolmu, mis on pärit järgmistelt taimedelt: *Rosaceae, Robinia pseudoacacia, Quercus* spp., *Prunus* spp., *Paliurus spina christi, Olea europea, Ligustrum vulgare*. See võib sisaldada järgmiste taimede üksikuid õietolmuosakesi: *Poaceae, Pistacia* spp., *Lamiaceae, Filipendula ulmaria, Cornus sanguinea*.
Kastanimesi	See peab sisaldama vähemalt 85 % hariliku kastanipuu (*Castanea sativa* Mill.) õietolmu. See võib sisaldada järgmiste taimede üksikuid õietolmuosakesi: *Paliurus spina christi, Fabaceae, Rosaceae, Pistacia* spp., *Prunus* spp., *Salix* spp.
Õiemesi	See võib sisaldada muutuvas vahekorras järgmiste taimede õietolmu: *Fabaceae, Rosaceae, Quercus* spp., *Prunus* spp., Poaceae, *Paliurus spina christi, Acer* spp., seeneeosed, *Salix* spp., *Apiaceae, Robinia pseudoacacia, Fraxinus* spp., *Fragaria vesca, Cornus sanguinea, Lotus* spp., *Lamiaceae, Castanea sativa, Aesculus hippocastanum*.

Heitlehiste taimede lehemesi	Mesikaste elementide (seeneeosed, hüüfide osad, rohevetikad) ja meetaimede õietolmuterade arvu suhe peab olema vähemalt 1,5 ja selles mees leidub muutuvas vahekorras järgmiste taimede õietolmu: *Fabaceae*, *Castanea sativa*, Rosaceae, *Salix* spp., *Paliurus spina christi*, *Robinia pseudoacacia*, *Cornus sanguinea*, *Prunus* spp., *Lotus* spp., Poaceae, *Quercus* spp., *Olea europea*, *Fraxinus* spp., *Filipendula ulmaria*, *Fragaria vesca*, *Asteraceae* (perekond *Solidago*), *Apiaceae*, *Tilia* spp., *Taraxacum officinale*, *Pinus* spp., *Loranthus europaeus*, *Liliaceae*, *Ligustrum vulgare*, *Lamiaceae*, *Helianthemum* spp., *Cornus mas*, *Brassicaceae*, *Asteraceae* (perekond *Taraxacum*), *Acer* spp.
Mägi-piparrohumesi	See peab sisaldama vähemalt 20 % mägi-piparrohu (*Satureja montana* L.) õietolmu. See võib sisaldada lisaõietolmu, mis on pärit järgmistelt taimedelt: *Hedera helix*, *Satureja montana*, *Fabaceae*, *Tilia* spp., *Rosaceae*. See võib sisaldada järgmiste taimede üksikuid õietolmuosakesi: *Castanea sativa*, *Echium vulgare*, *Filipendula ulmaria*, *Liliaceae*, *Poaceae*, *Asteraceae* (perekond *Solidago*), *Asteraceae* (perekond *Taraxacum*), *Centaurea jacea*, *Fragaria vesca*.
Pärnamesi	See peab sisaldama vähemalt 25 % pärna (*Tilia* sp.) õietolmu. See võib sisaldada lisaõietolmu, mis on pärit järgmistelt taimedelt: *Rosaceae*, *Quercus* spp., *Poaceae*, *Paliurus spina christi*, *Fabaceae*, *Castanea sativa*, *Fraxinus* spp., *Asteraceae* (perekond *Solidago*). See võib sisaldada järgmiste taimede üksikuid õietolmuosakesi: *Vitis vinifera*, *Trifolium* spp., *Sambucus nigra*, *Ranunculus* spp., *Phacelia tanacetifolia*, *Liliaceae*, *Helichrysum italicum*, *Helianthus annuus*, *Centaurea* spp., *Centaurea jacea*, *Carex* spp., *Asteraceae*, *Apiaceae*.

Organoleptilised omadused

	Värvus	Lõhn	Maitse
Hariliku robiinia mesi	erekollasest kollaseni, peaaegu värvitu	mahe, meenutab esmakärge, värsket vaha ja hariliku robiinia õisi	magusast väga magusani, lühiajaline
Salveimesi	punakaspruun, oranžikaspunane, kollakaspunane, merevaikkollane, roheka varjundiga	puidune, meeldiv	veidi kirbe, püsiv, magus, veidi mõrkjas
Kastanimesi	punakaspruun	mõõdukalt tugevast tugevani, meenutab kastaniõisi	tugev, mõrust väga mõruni, püsiv mõõdukalt magusast magusani
Õiemesi	kollasest tumeda merevaikkollaseni	meeldiv, lillelõhnaline, kuumtöödeldud puuviljade, aasalillede, vaha- ja suhkrunüanssidega, võib olla kirbe	magusast väga magusani, veidi hapukast hapuni, püsiv
Heitlehiste taimede lehemesi	erepruunist tumeda punakaspruunini	puidune ja karamelline, intensiivne	veidi kirbe, puidune või karamelline, mõõdukalt magus
Mägi-piparrohumesi	punakas merevaikkollane	kuivatatud puuviljade nüansiga	magus, püsiv ja veidi hapukas
Pärnamesi	kollasest merevaikkollaseni	tuntav, värskendav, pärnaõite, mentooli-, sidrunikoore ja puidunüanssidega	mõõdukalt magus, veidi hapukas, veidi kuni mõõdukalt mõrkjas, värskendav, püsiv

3.3. *Sööt (üksnes loomse päritoluga toodete puhul) ja tooraine (üksnes töödeldud toodete puhul)*

–

3.4. *Tootmise erietapid, mis peavad toimuma määratletud geograafilises piirkonnas*

Kõik tootmisetapid, alates korjest kuni vurritamiseni, peavad toimuma määratletud geograafilises piirkonnas.

3.5. *Sellise toote viilutamise, riivimise, pakendamise jm erieeskirjad, millele registreeritud nimetus viitab*

Mee „Istarski med“ / „Istrski med“ pakendamine toimub ainult punktis 4 nimetatud geograafilises piirkonnas, et tagada toote jälgitavus ning seega selle omapära ja eriomadused. See aitab vähendada võimalust, et toodet võltsitakse, segades seda sarnaste toodetega, mis on tõenäolisem, kui seda pakendatakse väljaspool määratletud geograafilist piirkonda.

3.6. *Sellise toote märgistamise erieeskirjad, millele registreeritud nimetus viitab*

Kui toode viiakse turule eelpakendatult, peab nimetus „Istarski med“ või „Istrski med“ olema müügipakendil suuremas kirjas kui mis tahes muu sealne nimetus. Märgistusel peab olema ka tempel, millel on järjest suurenev identifitseerimisnumber ja ühine sümbol (logo).

Kõigil kaitstud päritolunimetuse „Istarski med“ / „Istrski med“ kasutajatel, kes viivad toote turule kooskõlas käesoleva spetsifikaadiga, on õigus kasutada templit samadel tingimustel.

Ühine sümbol on meetilk, millel vahelduvad hallid ja mustad horisontaalsed triibud ning mille taustal on stiliseeritud meekärge kujutav kollane kuusnurk. Kuusnurga all on suurtähtedega märgitud kas horvaadi keeles „ISTARSKI MED“ (joonis 1) või sloveeni keeles „ISTRSKI MED“ (joonis 2).

Joonis 1

Joonis 2

4. **Geograafilise piirkonna täpne määratlus**

Mee „Istarski med“ / „Istrski med“ tootmispiirkond Horvaatias asub Istria poolsaarel ja selle saartel Istria maakonnas, hõlmates ka Opatija, Lovrani, Mošćenička Draga ja Matulji valda, Cresi ja Lošinji saart ja nende väiksemaid saari Unije, Ilovik, Susak ja Vele Srakane ning mitut asustamata saarekest. Sloveenias hõlmab tootmispiirkond Sloveenia Istria piirkonda, mis koosneb Koperi, Izola, Pirani ja Ankarani vallast.

Sloveenias langevad tootmispiirkonna piirid kokku Ankarani ja Koperi valla põhjapiiriga, mis ulatub Lazareti/Lazzaretto piiripunktist Sloveenia-Itaalia piiril kuni Koperi ja Sežana valla piirini Dolina Glinščice / Val Rosandra looduspargi kõrval. Geograafiline piirkond kulgeb edasi piki Koperi ja Sežana valla piiri Ocizla külast lõuna pool ja Črnotiče külast põhja pool, enne kui laskub Slavniku looduspargini ja kulgeb mööda selle kirdeosa kuni Horvaatia piirini.

5. **Seos geograafilise piirkonnaga**

5.1 *Geograafilise piirkonna eripära*

Tänu mitmele piirkonnas esinevale soodsale tingimusele on Istria taimestik rikkalik ja mitmekesine. Neist tingimustest esimene on Istria geograafiline asukoht, millele järgnevad kliima, pinnamood, aluspõhja kivimiline koostis ja pinnas.

Geograafilises piirkonnas valitsevad ka erilised ilmastikutingimused; kliima on väga eripalgeline, seda peamiselt seetõttu, et poolsaarena on Istria kolmest küljest ümbritsetud merega, kuid ka seetõttu, et see asub Aadria mere põhjaservas, Vahemere ja Euraasia mandriosa ristumiskohas. Olenevalt laiuskraadist ja pinnamoe iseärasustest asub Istria kolmes kliimavööndis. Kesk- ja lõunapoolses rannikuosas valitseb vahemereline kliima, samal ajal kui põhjaosas ja kaugemal sisemaal on mõõdukalt soe, niiske ja kuumade suvedega kliima. Põhja pool, mandriosas, valitseb lähisvahemereline kliima.

Mesi „Istarski med“ / „Istrski med“ varieerub olenevalt taimekooslustest, mis omakorda erinevad sõltuvalt kliima, mulla ja pinnamoe vastasmõjust. Geograafiliselt asub Istria Vahemere ning Dinaari mäestiku ja Alpide piirialal, mistõttu on selle taimkattele iseloomulik nende piirkondade taimestik. Seetõttu on Istria poolsaarel mitu taimkatteala ja see mitmekesine taimestik on oluline alus eri liiki mee „Istarski med“ / „Istrski med“ tootmiseks. Kitsal mereäärsel ribal on tekkinud iilekstammedest ja võserikest koosnev igihaljaste metsade ala, mis on Vahemere piirkonnale iseloomulik taimekooslus. Heitlehised metsad, kus kasvavad karvased tammed ja ida-valgepöögid, on Istria sagedasim metsataimkatte vorm, mis on levinud enamikus Istria mandriosast, alates igihalja taimkatte vööndist, milleni need ulatuvad, kuni Istria keskosadeni. Seda tüüpi taimkattes on ülekaalus karvane tamm või harilik tamm, mis on koos iilekstammega oluline mesikaste allikas. Kastanipuid leidub Učka nõlvadel, Lovrani kohal ja Lääne-Istras (Bujštinas), peamiselt ida-valgepöögi ja karvase tamme metsades, mis on tingitud endistele punastele muldadele moodustunud sügavatest happelistest muldadest. Need hariliku kastanipuu salud pakuvad piisavas koguses nektarit, tänu millele kuulub määratletud piirkond nende Horvaatia piirkondade hulka, mis on veel hästi säilinud ja kus on võimalik toota kastanimett, mis on erandlikult monofloorne. Eeskätt Istria kaguosas leidub laialdaselt aedsalveid ja sulg-stepirohtu, mida kasutatakse karjamaataimena ning mis annavad märkimisväärse koguse nektarit ja tagavad kõige hinnatuma vahemerelisele kliimale iseloomuliku meeliigi – salveimee – tootmise. Samal ajal on see piirkond kõige põhjapoolsem koht, kus aedsalvei on oma looduslikul kujul laialt levinud. Karvaste tammede ja sinihelmika kasvupiirkond on taimkatte poolest Istria kõige mitmekesisem osa. Enamik hariliku robiinia kasvukohti asub kesk- ja põhjaosas, kuid mõned ulatuvad kaugemale vahemerelisse kliimavööndisse, kus need taimed pakuvad nektarivarusid koos Vahemere piirkonna taimestikuga. See koos peamiste taimeliikidega mõjutab hariliku robiinia mee eripära.

Cres-Lošinji saarestiku taimestiku kirjelduses märgib Wallnöfer (2008), et sealsest 1 130st registreeritud taksonist on 253st teatatud ainult Cresi ja 273st ainult Lošinji puhul. Cresi saare põhjapoolses, lähivahemerelises osas on kõige olulisemad kivise ala taimestiku kooslused aedsalveikarjamaad ning aru- ja haguheinakooslus. Osoršćice piirkonnas kasvab umbes 700 liiki taimi, mis moodustavad kaks kolmandikku kogu Lošinji taimestikust.

Miloš Furlan (2007) on Sloveenia Istria mesilaste korjealasid iseloomustanud järgmiselt: „piirkonnas on olemas peaaegu kõik tüüpilised hooajalised karjamaad, alates varakevadistest karjamaadest kuni harilike robiiniatega (akaatsiatega) põhikarjamaadeni ning harilike kastanipuudega ja sügisese taimkattega sügiseste karjamaadeni ning kuni mesikaste ilmumiseni puudele ja võimaluseni koguda mitmesuguste küpsete puuviljade, näiteks viigimarjade, viinamarjade jt magusaineid“.

5.2 *Toote eripära*

Mee „Istarski med“ / „Istrski med“ eripära tuleneb loodusvaradest, millel selle tootmine põhineb. Harukordse toiduainena annab mesi tänu oma eripärale (õietolmuterade olemasolu) hea pildi piirkonnast, kus seda toodetakse. Kuna Istria asub kahe biogeograafilise piirkonna – vahemerelise ja kontinentaalse – piiril, on see taimestiku poolest erakordne piirkond.

Hariliku robiinia mesi on saadud suures osas järgmist liiki taimedelt: *Fraxinus*, sugukonna *Rhamnaceae* taimed, *Salix*, *Loranthus europaeus*, *Cotinus coggyria*, *Prunus* f., *Vicia*, *Trifolium pratense* gr., *Coronilla/Hippocrepis*, *Chamaerops* ja *Filipendula*, samal ajal kui eri uuringute kohaselt on hariliku robiinia õietolmu iseloomulik osa mees 7–60 %, mistõttu pööratakse päritolu kindlakstegemisel tähelepanu konkreetsete füüsikaliste või keemiliste omaduste tuvastamisele.

Täiendavat kinnitust hariliku robiinia mee proovide päritolu kohta andsid leitud väga väiksed elektrijuhtivuse väärtused (0,11–0,18 mS/cm), sest sellised väärtused on iseloomulikud hariliku robiinia meele.

Täheldati ka seda, et see mesi ei kristalliseeru – omadus, mida tavaliselt seostatakse rapsinektari olemasoluga. Arvestades rapsi õietolmuterade kinnitatud puudumist, võib järeldada, et see on Istria poolsaarelt pärit hariliku robiinia mee eripära.

Kastanimees on teadaolevalt palju õietolmu, mille osa Istria proovides on alati üle 90 %. Lisaks sellele on Istria kastanimee õietolmuspekter teistsugune kui naaberriikides, näiteks Itaalia Alpide piirkonnas toodetud kastanimees, milles on ülekaalus mägitaimestiku, näiteks sugukondade *Ericaceae* ja *Tilia* taimede õietolm.

Õiemee proovidest leiti märkimisväärses koguses *Castanea* ja *Prunus* f. õietolmu ning väiksemas koguses järgmiste taimede õietolmu: *Rubus* f., *Clematis*, *Castanea*, *Brassica* f., *Umbelliferae*/*Apiaceae*, sugukonna *Rhamnaceae* taimed, *Trifolium repens* gr., *Vicia*, *Melilotus* ja *Coronilla*/*Hippocrepis*. Õietolmuspektri eripära toetab ka järgmiste kõnealuses piirkonnas tavaliselt esinevate taimede õietolmu olemasolu: *Ailanthus*, *Loranthus*, *Asparagus acutifolius*, *Aesculus* ja *Cotinus coggyria*.

Lisaks nektarimeele toodavad Istria mesinikud ka eripäraste omadustega heitlehiste taimede lehemett. Meeproovide analüüsid on näidanud mesikaste ja eri meetaimede õietolmuterade suhet mees 2,03–29,3 ja mediaanväärtust 8,2, mis on palju suurem kui lehemeeks liigitamiseks nõutav väärtus (> 3). Samamoodi on õietolmuanalüüsid kinnitanud iseloomulikku õietolmuspektrit, milles leidub õietolmu ka sellistelt muud liiki taimedelt peale meetaimede nagu *Fraxinus*, *Quercus*, *Plantago* ja *Gramineae*/*Pocaeae*. Lisaks on meetaimede iseloomulikus õietolmuspektris sugukonna *Rhamnaceae* ja *Prunus* f. taimede õietolmu, mida esines 100 % proovidest, millele koguseliselt järgneb *Castanea*, *Rubus* f., *Compositae* T, *Brassica* f., *Asparagus acutifolius* ja *Clematis* taimede õietolm, samal ajal kui *Cotinus coggyria* ja *Aesculus* taimede õietolmu leidus veidi väiksemas koguses.

Istriast pärit salveimee eripära tuleneb selle botaanilisest päritolust ning *Robinia pseudoacacia*, *Rosaceae*, *Ligustrum vulgare*, *Fabaceae*, *Ericaceae*, *Acer* spp., *Lotus* spp. ja *Salix* spp õietolmu suuremast esinemisest selles. See erineb Aadria mere põhjaranniku salveimeest, mille puhul on enamik leitud õietolmust pärit *Rhamnaceae*, *Acer spp*., *Castanea sativa*, *Myosotis spp*., *Prunus spp*. ja *Rubus spp*. taimedelt, samal ajal kui Dalmaatsia õietolmuspektrit iseloomustab *Paliurus spina christi*, *Erica arborea*, *Trifolium pratense*, *Melilotus* spp., *Centaurea jacea* ja *Apiaceae* õietolmu olemasolu.

Analüüsitud mägi-piparrohumee proovides leitud õietolmuspektri põhjal oli suur osa õietolmust pärit *Hedera helix*, *Fabaceae*, *Tilia* spp., *Rosaceae*, *Castanea sativa*, *Echium vulgare* ja *Liliaceae* taimedelt. See erineb märgatavalt õietolmuspektrist, mis leiti Hispaaniast pärit meeproovidest, milles on ülekaalus *Diplotaxis* spp., *Onobrychis vicifolia*, *Centaurea* spp., *Lavandula latifolia*, *Thymus* spp. ja *Apiaceae* õietolm.

Pärnamee proovide analüüsid on näidanud, et suur osa õietolmust on pärit *Rosaceae*, *Paliurus spina christi*, *Fabaceae*, *Castanea sativa*, *Asteraceae* (perekond *Solidago*), *Liliaceae*, *Centaurea* spp. ja *Asteraceae* taimedelt. Tuvastatud taimeliike võrreldes ilmneb, et need erinevad seda liiki taimedest, mis on leitud Itaaliast pärit pärnameest, mille puhul oli enamik leitud õietolmust pärit *Rubus* spp., *Trifolium repens*, *Robinia pseudoacacia*, *Ailanthus altissima*, *Amorpha* spp. ja *Acer* spp. taimedelt, samal ajal kui Rumeenia pärnamee õietolmuspektrit iseloomustab *Brassica napus*, *Helianthus annuus*, *Melilotus* spp. ja *Solidago* spp, õietolmu olemasolu.

Need teaduslikud uuringud ja analüüsid, mille käigus tuvastati kontinentaalsete ja Vahemere piirkonna taimede õietolmu kombinatsioon, näitavad, et mesi „Istarski med“ / „Istrski med“ erineb muudes piirkondades toodetud meest. Eri liiki taimede õietolmu kogus mees mõjutab ka mee „Istarski med“ / „Istrski med“ füüsikalis-keemilisi ja organoleptilisi omadusi (värvus, maitse, lõhn), võrreldes muudest geograafilistest piirkondadest pärit sama tüüpi meega. Mett „Istarski med“ / „Istrski med“ iseloomustab ka selle värskus (maksimaalne hüdroksümetüülfurfuraali sisaldus 15,0 mg/kg) ja veesisaldus kuni 18,6 %. Et neid omadusi säilitada, ei kasutata mee „Istarski med“ / „Istrski med“ puhul intensiivset kuumtöötlemist, tagades tootmispiirkonna eripärasest taimestikust tulenevate omaduste säilimise.

5.3 *Põhjuslik seoses geograafilise piirkonna eripära ja toote eripära vahel*

Istria on ainulaadne agroökoloogiline piirkond, mis on pinnamoe, mulla, geomorfoloogia ja kliima poolest väga mitmekesine. Nende tegurite koostoimel on kujunenud piirkonnale tüüpiline taimekooslus, mis on aluseks eri liiki mee tootmisele. Selle taimekoosluse mitmekesisus ja rikkalikkus mõjutavad otseselt mee „Istarski med“ / „Istrski med“ eripära, mis kajastub selle eripärases maitses ja lõhnas. Teatavat liiki mees leiduvate õietolmukoguste kombinatsioon annab sellele eripärased organoleptilised omadused (värvus, lõhn ja maitse), mis erinevad muudest geograafilistest piirkondadest pärit sama liiki mee proovide omadustest. Istria mesinikud on aja jooksul andnud oma panuse mee eripäraste omaduste kujunemisse, õppides tundma eri mikropiirkondade botaanilist koostist ja kliimaolusid, mis võimaldab neil täpsemalt jälgida teatavate mett andvate taimede elutsükli etappe. Loodust ja kliimat hoolikalt jälgides saavad Istria mesinikud täpselt kindlaks määrata, kuhu ja millal oma mesitarud paigutada või millal alustada mee vurritamist, et saavutada nektarile iseloomulikud omadused ja kõrge puhtusaste. Need tavad aitavad kaasa mee märkimisväärsele monofloorsusele. Tootmispiirkonna mullastiku- ja ilmastikutingimuste eripära, mesinike aastatepikkune kogemus ning eelmise sajandi algusest pärinev ja põlvest põlve edasi antud tootmistraditsioon teevad meest „Istarski med“ / „Istrski med“ lõppkokkuvõttes tarbijatele äratuntava toote.

Viide avaldatud tootespetsifikaadile

https://poljoprivreda.gov.hr/UserDocsImages/dokumenti/hrana/proizvodi_u_postupku_zastite-zoi-zozp-zts/Specifikacija%20Istarski%20med%2026-4-2023.doc

https://www.gov.si/assets/ministrstva/MKGP/PODROCJA/HRANA/SHEME-KAKOVOSTI/CERTIFICIRANI-PROIZVAJALCI-IZBRANA-KAKOVOST/CERTIFICIRANI-PROIZVAJALCI-ZASCITENIH-KMETIJSKIH-PRIDELKOV/Istrski_med_Istarski_med.pdf